

EXTINDEREA UNIUNII EUROPENE

Oleg CASIADI,
șef Direcție relații internaționale,
doctor on filosofie, AAP
Sergiu PORCESCU,
magistru on relații internaționale, AAP

SUMMARY

This article is about the effects of European Unions extension. Being now the strongest point of attraction for European countries, EU must be aware of the necessity to make structural reforms in the way of improving the decision taking process and to rise the mobility of the institutional structure. New member states must be helped now, even if for some of them the level of economic growth is higher than the European Unions level.

Tematica extinderii europene suscită tot mai mult interesul opiniei publice

naționale. Odată cu proclamarea on 2003 a priorității externe a țării - integrarea europeană, autoritățile publice din RM depun eforturi on domeniile sectoriale de activitate, demonstrând voință politică necesară pentru continuitatea acestui proces.

Extinderea este proiectul cel mai ambițios ontreprins de UE, reprezentând realizarea ideii expuse on 1950 de Robert Shuman – reunificarea continentului european, divizat on urma ultimei conflagrații mondiale. Se consideră că actualul proces de extindere, inclusiv cel din 2004 are loc ontr-un moment on care UE se confruntă cu provocări majore on ceea ce privește performanța sa economică, coeziunea internă și rolul său extern. On contextul creșterii ritmului șomajului on vechile state membre și a fluxului de forță de muncă din noile state, temeri exprimate, on special, de Austria și Germania, on strategia de

la Lisabona, liderii UE și-au declarat scopul de a crea din spațiul european o economie dinamică și competitivă, bazată pe promovarea know-how-ului. Onsă reticența economiștilor on acest sens sont onsoțite de creșterea unui sentiment de nesiguranță și teamă de necunoscut on rëndul cetățenilor europeni.[1] Exemplul referendumului privind Constituția Europeană demonstrează cu lux de amănunte acest fapt. Euro-scepticii atenționează, de asemenea, lipsa unui curs politic extern unic al UE. De cele mai multe ori, acțiunile individuale ale statelor devin prioritare. On acest sens, am putea menționa situația delicată a unor state-candidate, care se află on dilemă ontre susținerea din partea SUA și dorința de a accede on UE.

De gestionarea procesului de extindere depinde succesul sau eșecul

activității UE. Dacă UE nu continuă reformele și ajustările pe care le impune acum extinderea, ea va rata, poate pentru totdeauna, șansa de a face Europa mai puternică și mai sigură. Perfecționarea procesului de adoptare a deciziilor, necesitatea de reformă și inovație în economie pentru a asigura dezvoltarea, competitivitatea și crearea de noi locuri de muncă în cadrul unei piețe extinse constituie priorități ale momentului. Exemplul extinderii din 2004 a demonstrat că creșterea rapidă a relațiilor comerciale și de investiții între UE și noii membri a determinat creșteri economice substanțiale.

Perspectivile economice pentru vechile state membre ar putea fi influențate de următorii factori: condiții egale de concurență pe piața largită; accesul la o forță de muncă bine calificată; o cerere mai mare ca rezultat al procesului de creștere în noile state membre.

Deși noile state membre înregistrează un mediu ritmuri mai înalte de creștere decât media generală a UE, totuși factorii care ar reduce decalajul ar putea fi considerați: creșterea, în continuare, a volumului de investiții, un cadru juridic și economic stabil, oferit de apartenența la UE, acordarea de asistență din fondurile comunitare. Se consideră că reducerea decalajelor economice și sociale între noii și vechii membri ar reduce din posibila mobilitate a forței de muncă sau chiar și reversul acestui proces, din moment ce persoanele emigrate cu mulți ani în urmă din noile state membre vor decide să se întoarcă. Atât vechii, cât și noii membri au nevoie de o politică de ocupare a forței de muncă care să contribuie la o politică economică și

socială eficientă, asigurând astfel succesul procesului de extindere. Migrația forței de muncă în funcție de cerințele pieței comune, constituie un factor de creștere.

Uniunea Europeană trebuie să dea dovadă de solidaritate și coeziune cu noii săi membri, deoarece creșterea și dezvoltarea în continuare a acestora vor aduce beneficii tuturor. În același timp, reformarea politicilor comunitare este indispensabilă: nu numai pentru economisirea de fonduri, dar și pentru promovarea unor politici eficiente. Există necesitatea utilizării unei modalități inovative în domeniul politicii bugetare pentru a sprijini alte politici cum ar fi dezvoltarea și cercetarea. În ceea ce privește partea de venituri din buget, este nevoie de un sistem echitabil, transparent și stabil. [2]

Pentru RM este importantă propagarea de către UE a Politicii de Vecinătate. Pe măsură ce UE se extinde, Politica de Vecinătate este chemată să promoveze prosperitatea și buna guvernare în țările învecinate, pentru a crea un cerc de stabilitate și de securitate în jurul Uniunii. Totuși plasarea RM în același cadru cu Marocul, Autoritatea Palestiniană etc. accentuează necesitatea găsirii unei noi forme de parteneriat, care ar reflecta pe deplin dorința politică a statului nostru și ar corespunde cerințelor UE înaintate RM.

Ultima extindere care a cuprins 10 noi membri, inclusiv state din Europa Centrală și de Est evidențiază idealurile, valorile și obiectivele fundamentale ale UE. Încurajarea păcii, stabilității, democrației și prosperității în întreaga

Europă prin integrarea statelor și popoarelor constituie rațiunea de a fi on UE. Extinderea transpune on viață această viziune prin încurajarea integrării economice și politice.[3] Unificarea continentului european demonstrează dinamismul și progresul continuu al UE. Pbnă on prezent, UE s-a extins on 5 etape, fapt care nu a ompiedicat Uniunea să realizeze progrese. Raționalismul părinților fondatori ai UE s-a bazat pe logica faptului că integrarea economiilor din Europa Occidentală ar preveni războiul și ar crea stabilitate și prosperare. On ultimii 30 de ani, UE s-a extins de la 6 state membre cu o populație de 185 de milioane, la o Uniune din 25 de state, cu peste 450 de milioane de cetățeni. Aceste extinderi calitative și cantitative n-au redus din dezvoltarea on profunzime a Uniunii.

La vremea aderării Spaniei și Portugaliei, UE lansa programul pieței unice și politicile de mediu, coeziunea economică și socială, cercetare, tehnologie și afaceri sociale. On 1992, Tratatul de la Maastricht a pregătit Uniunea economică și socială, ontr-un moment on care se află on curs de desfășurare aderarea Suediei, Finlandei și Austriei. Apoi UE a lansat moneda unică EURO, on momentul cñnd negocia o următoare rundă de negocieri.

On cadrul procesului de extindere, primul criteriu de la Copenhaga, cel „politic” este considerat a fi o condiție prealabilă pentru deschiderea negocierilor de aderare, totodată, celelalte criterii trebuie să fie ondeplinite pbnă la momentul aderării. Al treilea criteriu presupune ca noii membri să fie capabili să preia politicile și reglementările UE,

pe care apoi să le aplice on practică on mod efectiv.

Beneficiile extinderii sunt vizibile nu doar on noile state membre, dar și on statele candidate sau cele care doresc să adere. On viitoarele state membre au apărut deja democrații stabile, instituții democratice și un respect tot mai mare pentru minorități.[4] Reformele lor economice au determinat deja obținerea unor rate mai onalte de creștere economică și perspective mai bune de ocupare a forței de muncă. Acest proces a fost încurajat de perspectiva de a deveni membru al UE, precum și de asistența financiară acordată de către aceasta. ”Condiționalitatea” impusă de aceste criterii ce trebuie ondeplinite pentru a deveni membru UE a avut un puternic impact asupra ritmului reformelor și le-a conferit un caracter ireversibil.

Una din preocupările importante on ceea ce privește extinderea UE este domeniul securității personale. Aceste temeri rezidă, parțial din necunoașterea situației reale din statele candidate, precum și din conștientizarea decalajelor economice și sociale.[5] Decalajul economic și social explică și celelalte preocupări existente on actualele state membre: faptul că salariile mai mici și protecția socială mai redusă din noile state membre vor conduce la relocarea investițiilor și locurilor de muncă. Astfel de situații au apărut, deja, iar libera circulație a lucrătorilor on cadrul unei piețe largite vor determina un flux de forță de muncă migrantă. Aceste preocupări on legătură cu extinderea fac parte, desigur, din neliniștea generală onregistrată on sectoarele vulnerabile ale societății, legată de procesul de

ajustare, care are loc pretutindeni în lume, proces ce însoțește globaliza-

rea.

În statele candidate, în domeniul economic și social speranțele și temerile

legate de UE sunt influențate de experiența tranziției economice, în cele mai multe cazuri o experiență dificilă în care reformele și adaptările au condus la identificarea inegalităților, dar și la dezvoltarea economică. Toți însă sunt conștienți de faptul că creșterea diversității și a numărului de membri va face procesul decizional mai dificil, în sensul reducerii sferei de aplicabilitate a regulii unanimității și a consolidării legitimității democratice.

BIBLIOGRAFIE

1. The Enlargement of the EU / http://auswaertiges-amt.de/www/en/eu_politik/vertiefung/erweiterung_html#1.
2. The EU's new neighbours / <http://euractiv.com/Article?tcmuri=tcm:29-129625-16&type=LinksDossier>.
3. EU enlargement: costs, benefits and strategies for central and eastern euro-